

спеціалізованих національних програм та 2) децентралізований у вигляді регіональних програм.

На державному рівні основний зміст планування полягатиме в науково-технічному прогнозуванні соціальних та макроекономічних процесів, розробці та реалізації програм формування та витрачання ресурсів сільськогосподарської продукції та продовольства для загальнодержавних потреб, розробці та реалізації забезпечених фінансуванням національних програм меліоративних робіт, збереження та підвищення родючості ґрунтів, створення енергетичних та транспортних комунікацій, телефонізації, охорони водних ресурсів, ліквідації наслідків дії стихійних сил, розвитку окремих аграрних регіонів, зміцнення соціальної інфраструктури, вирішення селекційно-генетичних завдань та багато інших. На цьому ж рівні мають складатись індикативні баланси загальних потреб сільськогосподарської продукції та джерел їх забезпечення.

На обласному та районному державних рівнях мають плануватись потреби в сільськогосподарській продукції та продовольстві для відповідних територій, які мають задовольнятись за рахунок їхніх власних фінансових ресурсів.

Найактивнішим рівнем планування має стати галузевий підприємницький. Він буде персоніфікований в потужних агропромислових формуваннях переважно галузевої спрямованості, які поступово складуться в результаті конкурентних процесів. Розміри таких формувань будуть обмежуватись лише рамками, передбаченими антимонопольним законодавством. Як показує світовий досвід, по кожному продуктовому підкомплексу утворюється кілька підприємницьких формувань, які організують свою діяльність на маркетингових засадах як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Вони приймають на себе функції планування обсягів виробництва та реалізації продукції, розробляють технічну та збутову політику, детально вивчають місткість продуктових ринків, платоспроможний попит, цінову кон'юнктуру, забезпечують себе ресурсами.

Отже, і в умовах ринку є всі підстави вважати планування незамінним елементом управлінської технології на підприємстві, обов'язковість ведення якої варта законодавчого закріплення. Підвищення офіційного статусу планування на підприємствах забезпечить і підвищення якісного рівня ведення бухгалтерського обліку.

УДК 332.13:330.13

Пуцентейло П.Р., д.е.н., професор

Тернопільський національний економічний університет (м. Тернопіль, Україна)

ВЕКТОРИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ

Стратегічне управління розвитком регіону в сучасних реаліях політико-економічного життя України в цілеспрямованій діяльності всіх зацікавлених суб'єктів управління і господарювання під керівництвом органів влади і управління регіону по досягненню намічених цілей і завдань розвитку на основі ефективної адаптації до постійно змінюваних параметрів зовнішнього середовища. Важливим чинником стратегічного управління розвитком є технологія його реалізації. Стратегічне управління розвитком залежить від географічної, економічної, соціальної та політичної складових регіону. Трансформація економічної структури регіону в певному напрямку вимагає від регіональних органів державної влади і управління чіткого бачення перспективи розвитку і стримуючих його чинників, при цьому зростає значення процедури визначення мети й самого процесу формування концепції розвитку регіонів в сучасних умовах, що характеризуються високим динамізмом розвитку і глобальністю фінансово-економічних криз. Динамічний і стабільний економічний розвиток регіональної системи повинен бути обумовлений її раціональною організацією, зростанням ефективності використання і залученням всіх видів ресурсів. На

основі контролю і оцінки змін, що відбуваються в регіоні з метою підтримки здатності до виживання і ефективного функціонування в умовах нестабільного зовнішнього і внутрішнього середовища. Сталий економічний розвиток регіональної системи має визначатися раціональною організацією, підвищенням ефективності використання всіх видів ресурсів. Тобто, стратегія управління – це управлінська діяльність, спрямована на досягнення поставлених цілей в умовах нестабільного, конкурентного середовища, як сукупність програм, принципів, методів, за допомогою яких планується розвиток економічної системи на середньострокову або довгострокову перспективу.

Стратегічне управління економічним розвитком регіону може здійснюватися за допомогою широкого спектра різноманітних стратегій, програм, конкретних дій і одноразових управлінських рішень. Дослідник Н. В. Стоянець запропонувала розгляд окремих концепцій, які розкривають сутність соціально-економічного розвитку регіону:

- економічний розвиток як розвиток проблеми;
- економічний розвиток як управління підприємницькою активністю;
- економічний розвиток як створення «механізму зростання»;
- економічний розвиток як збереження природного і соціального середовища;
- економічний розвиток як вивільнення людського потенціалу;
- економічний розвиток як результат керівництва;
- економічний розвиток як пошук соціальної справедливості [1, с. 209-210].

Тому стратегічне управління економічним розвитком регіону необхідно виконувати з урахуванням таких характерних особливостей:

- регіон розглядається як складна система, методологією дослідження якої є системний аналіз: наявність великої кількості складних взаємопов'язаних причинно-наслідкових зв'язків між чинниками, котрі розглядаються в описі складної системи, результат дії яких не завжди є очевидним при прийнятті рішень; необхідність дослідження стохастичних систем в умовах невизначеності, неоднозначності;

- регіон – соціальна система, тому в ній домінують і враховуються природні і психологічні (пов'язані з інтересами людей). При прийнятті рішень необхідно враховувати довгострокові інтереси суспільства. Рівень розвитку регіону покликаний в першу чергу забезпечувати умови відтворення людського життя;

- регіон – динамічна система. Необхідно вивчати динаміку розвитку системи, проводити аналіз процесів зростання, з урахуванням загального життєвого циклу регіону та його складових (населення, суб'єкти господарювання, житловий фонд та ін.);

- регіон є адаптивною саморегулюючою системою. Управління здійснюється через внутрішньоорганізаційні процеси саморегулювання і базується на зміні законів і методів внутрішнього управління;

- існує конфлікт між цілями стратегічного, довгострокового планування і короткостроковими рішеннями; умовою нормального розвитку в системі є підтримка економічної рівноваги (балансу ресурсів в системі).

Регіон як мезорівень самостійно регулює свою економіку, акумулює більшу частину фінансових ресурсів і виступає як досить самостійний суб'єкт національної економіки, регулюючи свої взаємини з іншими регіонами і органами влади. Використання цієї концепції призводить до застосування до регіону законів макроекономіки, визначення його як «мезорівень».

Регіон як важливий суб'єкт господарювання зосереджує різний за розмірами бізнес, виступає як агент ринку і конкурент іншим регіонам, на економічний стан регіону великий вплив мають розміщені на його території філії і штаб-квартири підприємств і корпорацій, їх цінова і кадрова політики, а також системи доходів. Цей підхід здійснюється в регіональній фіскальній політиці держави, коли перенесення штаб-квартири корпорації, а фактично – зміна юридичної адреси – призводить до виходу з регіону великого платника податків при збереженні безпосередньо виробництва.

Регіон як ринок з визначеними межами приділяє більшу увагу підприємницькому клімату, специфічним для даного регіону сегментів ринку і дає змогу застосовувати маркетингові методи аналізу до діяльності регіону в цілому.

Підхід до регіону як соціуму дає змогу досліджувати інституціональні чинники: систему влади, культурні традиції, місцеву законодавчу базу, а також відтворення та розміщення трудових ресурсів, охорону здоров'я та освіти.

Для формування моделі соціально-економічних програм враховуються сценарії розвитку регіону:

1. Регресивний: занепад економіки, демографічний і міграційний спад; розбалансованість господарських зв'язків.

2. Консервативний: збереження поточних чинників економічного зростання регіону, нестабільність зовнішньої кон'юнктури, ймовірність демографічного і міграційного спаду.

3. Інноваційний: модернізація економіки, розвиток регіональної інноваційної системи, створення висококонкурентного виробничого сектора і сфери послуг, позитивний демографічний і прискорений міграційний тренд.

4. Прогресивний: інтенсивний приплив інвестицій і максимально сприятливі зовнішні умови на світових продовольчих ринках, позитивний демографічний і прискорений міграційний тренд.

Соціально-економічні програми повинні впливати з цільових установок Стратегії соціально-економічного розвитку регіону. Програму необхідно орієнтувати на середньостроковий або довгостроковий період. Її реалізацію доцільно здійснювати поетапно. Кожному етапу повинні відповідати конкретні цілі з певними кількісними параметрами. Основні приблизні параметри кінцевої мети реформування економіки регіону, що вимагають конкретизації по окремих етапах і термінах:

– орієнтація економіки регіону на вирішення соціальних завдань, досягнення високих стандартів якості життя;

– формування високоефективної, гнучкої і сприйнятливої до нововведень соціально орієнтованої економіки, що поєднує механізми ринкового саморегулювання з активним державним впливом на економічні та соціальні процеси;

– врахування глобальних світових тенденцій, а також досвіду країн і регіонів, що досягли значних успіхів в соціально-економічному розвитку.

Список використаних джерел

1. Стоянець Н.В. Методологічні аспекти соціально-економічного розвитку регіону. Науковий вісник Мукачівського державного університету, Серія Економіка. – Випуск 2(4), частина 2, 2015. – С. 208-213.

2. Мікловда В.П., Брітченко І.Г., Кубіній Н.Ю., Колодинський С.Б., Ціцак Л.М. Стратегічне управління конкурентоспроможністю: епістемологічні підходи та практична проблематика: Монографія. Полтава, ПУЕТ, 2013. – 307 с.

UDC 330.191

Sambur M., M.Sc; Herer Y., Ph.D, Professor
Technion – Israel Institute of Technology (Haifa, Israel)

EXPLAINING DECISION-MAKING IN NEWSVENDOR PROBLEM WITH INFO-GAP THEORY

The newsvendor problem is one of the classical operations research models. It is a single-period, single-product inventory problem, with a single procurement before a stochastic demand realization.

Several empirical studies have shown that students and professional buyers do not order a quantity similar to that proposed by the classical solution of the newsvendor problem, which has the